ЛЕКСИКОЛОГІЯ. ОНОМАСТИКА

УДК 811.161.2'373.2 : 821.161.2-3

О. С. Вербовецька,
М. В. Марковська

СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ КОНОТОНІМІВ У СУЧАСНІЙ ХУДОЖНІЙ ПРОЗІ ПРО ВІЙНУ

Стаття присвячена комплексному функціональному та стилістичному аналізу конотонімів у контексті сучасної української прози про війну. Дослідження спирається на теоретичні здобутки українських ономастів, які досліджували явище конотонімії та на фактичний матеріал творів В. Пузіка, А. Дроня й П. Белянського. У процесі дослідження з'ясовано, що у сучасних воєнних творах конотоніми охоплюють різні розряди онімів. Доведено, що конотоніми в сучасній прозі про війну функціонують як потужні емоційно насичені маркери колективної ментальності, здатні кодувати екзистенційний досвід і фіксувати народження нових культурних кодів українського суспільства.

Ключові слова: *літературна ономастика, літературно-художній онім, власна назва, конотонім, антропонім, топонім.*

Verbovetska, O., & Markovska, M. Stylistic Features of the Functioning of Connotonims in Contemporary Fictional Prose about War. *This article is devoted to a comprehensive functional-stylistic and linguocultural analysis of connotonyms – proper nouns that, as a result of intense sociopolitical and artistic transformations, have acquired profound cultural, figurative, precedent-based, and evaluative connotations – in the context of contemporary Ukrainian prose about the Russian-Ukrainian war. The academic relevance of this work stems from the need for a scholarly understanding of the dynamics of the Ukrainian onymic space under conditions of extreme social experience. The study draws on the theoretical and methodological works of leading Ukrainian onomasticians who have studied the phenomenon of connotonymy, as well as on a wealth of factual material from the literary works of V. Puzik, A. Dron, and P. Belyansky.*

The article systematically substantiates the specific status of konotonyms as unique linguistic units that retain their primary identificatory and denotative functions while simultaneously becoming central symbols of collective memory and national identity. It is demonstrated that the specificity of proper lexical units during wartime lies in the rapid loss of their purely neutral meaning and the active accumulation of additional conceptual, pragmatic, evaluative, and emotionally expressive connotations.

CC BY NC

https://doi.org/10.34142/23127546.2026.65.04

The study showed that in contemporary works of military literature, connotonyms encompass various classes of onymic vocabulary. Particular attention was paid to anthroponymic transformations and analysis of toponymic units. It is demonstrated that konotonyms function as powerful, emotionally charged markers of collective mentality, capable of condensing complex existential experiences, compressing the literary text, and capturing the emergence of new cultural codes in Ukrainian society.

Keywords: *literary onomastics, literary-artistic onym, proper name, connotonym, anthroponym, toponym.*

Вступ

Мовний статус конотонімів – особливих власних назв, які набули глибокого образного та культурного забарвлення – визначається кількома фундаментальними ознаками, що дозволяють вважати їх справжньою мовною універсалією. Передусім, вони зберігають класичні властивості власних назв, як-от індивідуальність та унікальність, проте завжди позначають не просто конкретний об'єкт, а його творче чи суспільне переосмислення. Завдяки цьому конотоніми мають здатність транслювати національну належність і формують спільний для всіх носіїв мови ментальний простір, стаючи невід'ємною частиною нашої мовної картини світу: «Конотація супроводжує національно-культурну інформацію, яка в умовах контекстуального оточення нерідко символізується, набуває образності» (Лукаш, 2015: 67). Крім того, конотонімію варто розглядати не як хаотичну групу слів, а як складну й самодостатню систему.

У сучасній лінгвістичній науці вивченням конотонімів займалися Є. Бєліцька (Бєліцька, 2000), Н. Іванова (Іванова, 2000), Г. Лукаш (Лукаш, 2011), О. Пискач (Пискач, 2011), О. Тараненко (Тараненко, 2010), М. Торчинський [Торчинський, 2010), Г. Яроцька (Яроцька, 2018) та інші. На проблему конотативної онімії вперше звернув увагу в 70-ті роки XX ст. основоположник Донецької ономастичної школи Є. Отін. У статті «Конотативна ономастична лексика» він проаналізував вторинні емоційно-експресивні і смислові нашарування на власне топонімічні значення онімів, провів спробу розмежувати узуальні й оказіональні, інтернаціональні й інтралінгвальні конотоніми тощо (Отін, 1978).

На сучасному етапі розвитку мовознавства найґрунтовніше описала механізм виникнення конотативно забарвленого оніма в українській мові дослідниця Г. Лукаш. У монографії *Актуальні питання*

української конотоніміки вона детально обґрунтовує процес семантичного розширення власних назв, аналізує принципи побудови, типологію української конотонімії та її категоріальний апарат (Лукаш, 2015). На думку мовознавиці, «конотативна власна назва завжди містить посилання на відому ситуацію, а аналіз ситуації передбачає характеристику стратегії мовця, яка спрямована на достовірність, фактичність, об'єктивність та оцінність. Саме тому конотоніми здатні характеризувати, вказувати на якісь риси, що вже були об'єктом характеристики, уже траплялись» (Лукаш, 2015: 104). Отже, у такий спосіб формуються інтертекстуальні зв'язки, алюзії та паралелі з навколишнім світом, глобальним текстовим простором й іншими власними назвами. Відповідно, розуміння такого новоствореного елемента не є однорідним: воно зумовлюється особистісними рисами людини, її світоглядом, багажем знань, менталітетом, емоційним сприйняттям, естетичними вподобаннями та культурним досвідом.

М. Торчинський, досліджуючи проблему функціонування конотонімів, виділяє чотири типи конотації на основі її співвіднесеності із функціональною спрямованістю конотатів: емоційний, оцінний, образний та експресивний (Торчинський, 2010). Науковець також виділяє п'ять найбільш характерних ознак конотонімів, до яких відносить:

– здатність конотонімів замінювати загальні назви (у переносному значенні);

– здатність залишатися у статусі власних назв та чітко асоціюватися з цією групою слів;

– здатність, окрім номінації, набувати додаткового понятійного змісту та експресивно-оцінного забарвлення;

– здатність виступати мовною універсалією;

– наявність стилістичного забарвлення: негативне (пейоративне) значення (найчастіше) або, рідше, позитивне (меліоративне) (Торчинський, 2010).

Варто зазначити, що джерелом творення конотонімів може стати практично будь-який розряд власних назв, що підтверджує універсальний характер цього явища. У цей процес активно залучені власні назви людей та міфічних істот, географічні назви – як реальні, так і вигадані, – а також назви біблійних та літературних персонажів. Хоча, на думку М. Торчинського, «конотуються переважно антропоніми

і топоніми, а також деякі інші власні назви, які розвивають референтні значення» (Торчинський, 2010: 30).

Актуальність дослідження зумовлена тим, що лінгвостилістичні особливості конотонімів у сучасній художній прозі про війну поки не були проаналізовані. Вважаємо, що ґрунтовний аналіз обраної теми стане важливим напрацюванням у галузі сучасної літературно-художньої ономастики.

Мета статті – функціональний та стилістичний аналіз конотонімів у воєнній прозі. Джерело дослідження – тексти сучасних художніх творів про війну (*Ким ми були* В. Пузіка (Пузік, 2025), *Гемінґвей нічого не знає* А. Дроня (Дронь, 2025), *Битися не можна відступити* П. Белянського (Белянський, 2024)). Мета дослідження передбачає виконання таких завдань: з'ясувати стан вивчення конотонімів в українській ономастичній науці; проаналізувати стилістичне навантаження конотонімних одиниць у сучасних художніх творах про війну; дослідити їх функційне навантаження у тексті.

Об'єкт дослідження – оніми (антропоніми і топоніми), які набувають у художньому тексті додаткового конотативного значення. Предмет дослідження – стилістичні особливості функціонування конотонімів у сучасній військовій прозі.

Методи дослідження

У процесі дослідження було застосовано описовий метод разом із методами спостереження та інтерпретації – з метою виявлення, систематизації та цілісного аналізу дібраного матеріалу. З метою детального з'ясування конотативного потенціалу та семантичного навантаження літературно-художніх онімів було використано метод контекстуального аналізу.

Виклад основного матеріалу

У сучасній українській прозі про війну конотоніми стають потужним інструментом кодування колективного досвіду та формування нових національних міфів. Письменники активно перетворюють реальні антропоніми та топоніми на символи стійкості, де власні назви окремих осіб чи об'єктів починають позначати конкретні прояви героїзму чи трагедії. Важливу роль відіграють і мілітарні антропоніми, зокрема реальні позивні військових, які у просторі художнього

тексту перетворюються в архетипи новітніх захисників. Такі назви відсилають читача до реальних історичних подій і водночас вибудовують глибокий асоціативний підтекст. Як зазначає Г. Лукаш, «конотативні компоненти мають психологічну природу. Відчуття певного емоційного стану будують певний ментальний сценарій, пов'язуваний людською свідомістю з подібним сценарієм реального світу» (Лукаш, 2015: 98).

Подібні образні найменування функціонують у воєнних текстах надзвичайно активно, оскільки вони здатні миттєво викликати сильний емоційний відгук і транслювати спільні для всього суспільства смисли. Творче переосмислення цих номінацій у сучасній літературі фіксує процес активного творення конотонімів, тобто безпосереднє народження та закріплення нових культурних кодів у мовній картині світу українців. Варто зазначити, що аналізовані твори насичені значною кількістю онімів, які набули нових емоційно-експресивних значень у контексті політично-, соціально- чи культурно значущих подій.

У межах сучасного лінгвістичного дискурсу аналіз текстів про війну дає змогу простежити складні процеси семантичного профілювання та трансформації ономастичного простору під впливом масштабних суспільно-політичних зрушень і воєнних дій. Пропріальна лексика в умовах воєнного стану стрімко втрачає виключно денотативне значення, активно обростаючи додатковими понятійними, емоційно-експресивними та прагматичними конотаціями, що перетворює традиційні власні назви на потужні символічні знаки колективної пам'яті та національної ідентичності.

Яскравим прикладом використання конотонімної лексики є антропоніми (імена, прізвища, позивні) та топоніми (ойконіми, хороніми, ергоніми та ін.). Серед аналізованих антропонімів виокремлено як неофіційні власні назви (позивні), так і офіційні (структурні варіанти найменувань відомих осіб). Зокрема, виділено позивні *Марс* та *Фенікс*: «*І Рома назвався* ***Марсом*** *–* ***Марс****, на подив старшини, виявився ще вільний*» (Белянський, 2025: 86); «*Другим був* ***Фенікс****, низькорослий здоровань у дорогій покупній формі…*» (Белянський, 2025: 103). Функціонування цих позивних у контексті воєнної прози свідчить про глибоку конотативну наповненість, яка апелює до міфологічних архетипів. Позивний *Марс* відсилає читача до давньоримського пантеону, де Марс постає богом війни, покровителем військової сили

та непереможності. Вибір цього антропоніма для найменування солдата актуалізує конотації войовничості й готовності до бою.

Позивний *Фенікс*, утворений від назви міфічного птаха, який згорає і потім постає з попелу, уособлює архетип безсмертя та відродження. У воєнному дискурсі цей антропонім може конотувати невразливість перед ворогом, витривалість і здатність перемагати незважаючи на втрати. Опис автором персонажа, який обрав собі такий позивний, створює виразний візуальний контраст: зовнішня приземленість та фізична міць персонажа поєднуються з глибоким сакральним змістом його найменування.

Варто також звернути увагу на специфіку використання імен класиків світової літератури. Культурно-історичне наповнення цитат *А* ***Ремарк*** *нас усіх обманув. Написав, що в окопах нема атеїстів* (Дронь, 2025: 13) та *Коли писав літературу сам –* ***Ернест Гемінґвей*** *завжди був зразком. Та коли отримав власну війну –* ***Ернеста Гемінґвея*** *назавжди втратив* (Дронь, 2025: 103) демонструє явище поетонімічної деконструкції. Імена *Еріх Марія Ремарк* та *Ернест Гемінґвей* тут функціонують не просто як антропоніми на позначення письменників, а як конотоніми для позначення класичного західноєвропейського та американського воєнного міфу про «втрачене покоління». У соціокультурному вимірі сучасний досвід українських військових виявляється радикальнішим і травматичнішим за художні канони XX століття, що призводить до втрати авторитету колишніх літературних зразків, які не здатні повною мірою передати реалії сучасної технологічної війни.

Сакральний за змістом пласт трансформацій зафіксовано у царині теонімії. Висловлення *Але не* ***Бог*** *заїжджав танками на Північну Салтівку в Харкові. Не* ***Бог*** *обстріляв сотні церков на Сході України. Не* ***Бог*** *знищив Бахмут і Маріуполь* (Дронь, 2025: 17) через заперечення теоніма Бог розмежовує вищу метафізичну справедливість і персональну відповідальність агресора та руйнує пропагандистські наративи ворога про «священну війну». Цей онім у соціокультурному полі актуалізує проблему виправдання Бога перед обличчям тотального зла (нищення Бахмута і Маріуполя). Паралельно в контексті «*Наш* ***Окопний Господь****, до якого ми маємо стільки претензій та запитань. Із нами обстріляний, з нами втомлений*» (Дронь, 2025: 19) простежено утворення контекстуального конотоніма *Окопний*

Господь. Цей денотат зазнає максимальної антропоморфізації та десакралізації у позитивному плані. І для оповідача, і для читача Бог більше не сприймається як трансцендентна, далека сутність. Він прирівнюється до бійця в окопі, набуваючи ознак безпосереднього учасника бойових дій, що відображає своєрідну специфіку розуміння питання релігії та віри на війні.

Актуальні топонімічні трансформації фіксуються через ойконіми, хороніми та пелагоніми, які часто набувають стійких пейоративних конотацій. Висловлення ***Піски** – розбомблені, і це більше вина людей, які хотіли республіки «ДНР» …* (Пузік, 2025: 68) засвідчує перетворення назви приміського селища *Піски* на конотонім-символ нищення та випаленої землі, що в ширшому соціокультурному контексті відсилає до трагедії затяжних позиційних боїв початку російсько-української війни. Водночас тут наявна експліцитна політична конотація, пов'язана з абревіатурою квазідержавного утворення, що маркує причинно-наслідковий зв'язок між колабораціонізмом окремих верств населення та подальшою гуманітарною катастрофою.

Подібну модель семантичного переосмислення демонструє ойконім в реченні: *Тільки заїхали но нову позицію – російський танчик почав працювати по **Опитному*** (Пузік, 2025: 175), де назва населеного пункту *Опитне* в ментальному лексиконі носіїв мови остаточно закріплюється як маркер передової лінії фронту, небезпеки та перманентного перебування під ворожим вогнем, витісняючи з ужитку первинні географічно-адміністративні конотації. Зміна соціокультурного ландшафту та поява нових колективних страхів відображені у використанні пелагоніма в цитаті: *Люди говорили про **Чорне море** з острахом. Російські кораблі в акваторії? Російський десант в Одеській області?* (Пузік, 2025: 96). У довоєнному дискурсі назва *Чорне море* асоціювалася з рекреаційною сферою, туризмом та курортним потенціалом Півдня України. Натомість реалії повномасштабного вторгнення наклали на цю власну назву конотацію, пов'язану з блокуванням судноплавства, загрозою бойових операцій та постійною небезпекою запусків крилатих ракет морського базування, що відображає психологічний стан суспільства у прифронтових регіонах.

Процеси мілітарного та стратегічного профілювання топонімів чітко простежуються у висловленні: *Наступ на **Херсон** був успішним лише на 50-60%: через дефіцит боєприпасів не вдалося знищити всіх*

російських окупантів… (Пузік, 2025: 123). Астіонім *Херсон* у цьому контексті репрезентує не просто адміністративний центр, а складний воєнно-історичний концепт, що втілює планування та реалізацію масштабної наступальної операції на Півдні України. У колективній свідомості українців конотація Херсона є амбівалентною: з одного боку, це символ єдиного обласного центру, окупованого після 24 лютого 2022 року і згодом звільненого ЗСУ, що викликало хвилю піднесення у суспільстві, а з іншого – це символ тривалих логістичних труднощів, браку західного озброєння та постійних артилерійських обстрілів після деокупації.

Окреме місце у дослідженні посідають прагматоніми та ергоніми, які маркують катастрофи всеукраїнського масштабу. Так, у реченні *Музей та його експонати затопили та знищили росіяни терактом на* ***Каховській ГЕС*** *у червні 2023-го року. Усе змило водою* (Пузік, 2025: 224), назва інженерної споруди *Каховська ГЕС* трансформується у стійкий конотонім екоциду, воєнного злочину та гуманітарно-екологічної катастрофи. У культурному вимірі цей онім тепер нерозривно пов'язаний із безповоротною втратою історико-культурної спадщини Нижнього Придніпров'я, знищенням унікальних музейних колекцій та руйнацією екосистеми, що викликало значний резонанс у міжнародному правовому та науковому співтоваристві.

Цікавим з точки зору ономастики є ергонім *Азовсталь*, зафіксований у контексті *Останні фото, на яких він є, датуються травнем 2022-го. І вони з* ***Азовсталі*** (Пузік, 2025: 231). Цей онім пройшов процес дуже швидкої трансонімізації від назви металургійного комбінату до сакрального інтерлінгвального конотоніма. У соціокультурному житті України і всього світу Азовсталь стала вищим виявом незламності духу, жертовності, військової доблесті, а також символом трагедії тривалого оточення та подальшого перебування захисників Маріуполя у полоні. Ця назва активно репродукується у сучасному мистецтві, поезії, дизайні та масовій культурі, виконуючи роль тригера глибоких патріотичних почуттів.

Сукупність топонімів представлена в цитаті *Але за кілька днів сталося повномасштабне вторгнення росії. Звідусіль кричала війна.* ***Київ, Харків, Маріуполь, Херсон, Ірпінь, Буча… Бахмут****. Вона літіла ракетами. Нищила мрії. Убивала* (Пузік, 2025: 131). У сучасному культурному контексті назви *Буча* та *Ірпінь* остаточно втратили

нейтральне географічне значення, ставши знаними символами геноциду, воєнних звірств проти цивільного населення та невимовного болю. Оніми *Маріуполь* і *Бахмут* у ментальності соціуму функціонують як експресивно-оцінні замінники понять руйнування, тотальної війни та водночас надлюдського оборонного подвигу. Натомість *Київ* і *Харків* у цьому ряду конотують стійкість, цивільний опір та провал стратегічних планів ворога щодо бліцкригу.

Топонімічний простір наведених фрагментів демонструє класичне військово-стратегічне та мартирологічне профілювання власних назв. Топоніми *Донбас* (Дронь, 2025: 7), *Краматорськ* (Дронь, 2025: 23), *Зарічне* (Дронь, 2025: 23) та *Північна Салтівка* (Дронь, 2025: 17) маркують у колективній свідомості конкретні географічні локації воєнних дій, проте у соціокультурному плані вони позначають важкі умови побуту, а також фізичне та моральне виснаження військових. Особливе місце посідає дрімонім *Серебрянський ліс* (Дронь, 2025: 23, 119). Назва заповідного масиву на Луганщині повністю втратила свій первинний екологічний та рекреаційний контекст, перетворившись на похмурий конотонім надважкої оборони, позиційного тупика та виснаження (*Весь грудень у* ***Серебрянському лісі*** *витягли на тих снікерсах і цукерках* (Дронь, 2025: 23)). Поруч із ним *Авдіївка* та *Лиман* (Дронь, 2025: 119) утворюють синонімічний ономастичний ряд, що конотує сему перманентного очікування смерті під інтенсивними обстрілами (*рахує прильоти поряд* (Дронь, 2025: 119)). Протиставлення регіонального топоніма *Схід* (Дронь, 2025: 62) загальновизнаному макротопоніму *Європа* (Дронь, 2025: 99) ілюструє геополітичний та культурний розкол у сприйнятті війни: якщо для українського соціуму *Схід* – це вектор волонтерської допомоги, болю та безпосередньої боротьби, то для *Європи* – це абстрактна зона безпечного інтелектуального дистанціювання, де реальність маскується евфемізмом «*війна путіна*»: «*Чому ви знелюднюєте своїх ворогів?*» *– питає* ***Європа****. А* ***Європі*** *легше й безпечніше думати, що все це «війна путіна» проти «колонії»* (Дронь, 2025: 99).

Яскравим прикладом переосмислення власних назв можуть слугувати зафіксовані в тексті оніми на позначення вшанування в міському просторі пам'яті померлих. Некронім *Личаківський цвинтар* (Дронь, 2025: 100) у поєднанні з фразою «антивоєнна література» конотує безпосередню репрезентацію ціни свободи: замість сторінок

нових видань іноземному журналістові демонструють свіжу могилу його української колеги Вікторії Амеліної, вбитої росіянами. Проте найпотужнішим за своїм експресивном навантаженням є онім *Марсове поле* (Дронь, 2025: 28, 30, 117). Початково – частина радянського військового меморіалу, у сучасному культурному просторі Львова та всієї України цей об'єкт пройшов кардинальну зміну символічного значення. *Марсове поле* (на противагу ергоніму *лікарня Святої Анни*, де проходять реабілітацію військові: *Вікна* ***лікарні Святої Анни*** *виходять на* ***Марсове поле*** (Дронь, 2025: 28)) стало свого роду національним пантеоном, місцем колективної скорботи, братерства та сакрального спочинку (*де всі наші хлопці* (Дронь, 2025: 30). Цей онім у контексті твору протиставляється локальному топоніму *Підмихайлівці* (Дронь, 2025: 30), яке є символом дитинства та юних років життя оповідача. Знайдений за *позивним і датою смерті* (Дронь, 2025: 117) боєць на Марсовому полі символізує остаточну точку перетворення живої людини на історичну пам'ять.

Висновки

На основі проведеного практичного аналізу конотованих онімів можна зробити висновок щодо специфіки функціонування конотонімів у сучасному українському мовному просторі. Дослідження доводить, що конотація власних назв є складним, живим та чутливим до історичних, соціальних та політичних подій лексико-семантичним процесом.

У реаліях екзистенційного воєнного досвіду конотоніми виявляють свою головну ономастичну ознаку – здатність ставати мовними замінниками загальних назв. Там, де нейтральний стиль вимагає довгих описових конструкцій, у мові творів про війну використовуються місткі за семантико-експресивним наповненням конотоніми, які кодують великі обсяги інформації.

Конотоніми функціонують як важливі маркери колективної ментальності, які фіксують зміну суспільних настроїв або документують масштабні трагедії. Вони слугують емоційними тригерами, здатними акумулювати великий обсяг спільних для всього народу знань та переживань. Дослідження конотонімів дає змогу побачити, як мова реагує на суспільно-історичні виклики, карбуючи імена, географічні назви та символи в ментальному лексиконі нації.

Перспективи подальших досліджень пов'язуємо з аналізом лінгвокультурних особливостей функціонування конотонімів у сучасній художній літературі про війну.

ЛІТЕРАТУРА

1. **Белянський**, П. П. (2024). *Битися не можна відступити*. Харків: Віват. 2. **Бєліцька**, Є. М. (2000). *Конотонімізація онімів як лексико-семантичний процес* (Автореф. дис. … канд. філол. наук). Донецьк: ДонНУ. 3. **Дронь**, А. (2025). *Гемінґвей нічого не знає*. Львів: Видавництво Старого Лева. 4. **Іванова**, Н. І. (2000). *Стилістика конотативних антропонімів у художній прозі В. Аксьонова* (Автореф. дис. … канд. філол. наук). Дніпропетровськ: Дніпропетровський державний університет. 5. **Карпенко**, О. Ю. (2002). Концептуалізація власних назв у художньому творі. *Записки з ономастики: збірник наукових праць*, (6), 80–88. 6. **Лукаш**, Г. П. (2011). *Актуальні питання української конотоніміки:* Донецьк: ТОВ «Видавничо-поліграфічне підприємство ПРОМІНЬ». 7. **Лукаш**, Г. П. (2015). Активізація архетипової парадигми в сучасній конотонімії. *Записки з ономастики: збірник наукових праць*, (18), 455–464. 8. **Отін**, Є. С. (1978). Конотативна ономастична лексика. *Мовознавство*, (6), 47–53. 9. **Пискач**, О. (2021) Конотоніми у творах Василя Шкляра. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Філологія*, 1(45), 376–382. 10. **Пузік**, В. (2025). *Ким ми були*. Харків: Віват. 11. **Тараненко**, О. О. (2010). На теми сучасного українського ономастикону: тенденції конотативних нашарувань. *Мовознавство*, (1), 14–36. 12. **Торчинський**, М. М. (2009). *Структура онімного простору української мови. Част. ІІ. Функціонування власних назв:* Хмельницький: Ред.-видав. центр Хмельницького національного університету. 13. **Торчинський**, М. (2010). Конотація онімної лексики. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. М. Коцюбинського. Серія: Філологія*, (11), 25–32. 14. **Яроцька**, Г. С., & Фоміна, Л. Ф. (2018). Конотоніми як засоби оцінки інтелектуальних ознак чоловіка. *Вісник Одеського національного університету. Серія: Філологія*, 23(2), 108–116.

REFERENCES

1. Beliansky, P. P. (2024). *Bytysia ne mozhna vidstupyty [To fight, not to retreat]*. Kharkiv: Vivat. 2. **Bielitska**, E. M. (2000). Konotonimizatsiia onimiv yak leksyko-semantychnyi protses [Conotonimization of onyms as a lexico-semantic process] *Extended abstract of doctor's thesis*. Donetsk: DonNU. 3. **Dron**, A. (2025). *Heminhvei nichoho ne znaye [Hemingway knows nothing]*. Lviv: Vydavnytstvo Staroho Leva. 4. **Ivanova**, N. I. (2000). Stylistyka konotatyvnykh antroponimiv u khudozhnii prozi V. Aksonova [Stylistics of connotative anthroponyms in the fiction of V. Aksonov] *Extended abstract of doctor's thesis*. Dnipropetrovsk: Dnipropetrovskyi derzhavnyi universytet. 5. **Karpenko**, O. Yu. (2002). Kontseptualizatsiia vlasnykh nazv u khudozhnomu tvori [Conceptualization of proper names in a literary work]. *Zapysky z onomastyky – Notes on Onomastics*, *6*, 80–88. 6. **Lukash**, H. P. (2011). *Aktualni pytannia ukrainskoi konotonimiky [Topical issues of Ukrainian conotonimics]*. Donetsk: TOV «Vydavnycho-polihrafichne pidpryiemstvo PROMIN». 7. **Lukash**, H. P. (2015). Aktyvizatsiia arkhetypovoi paradyhmy v suchasnii konotonimii [Activation of the archetypal paradigm in modern conotonymy]. *Zapysky z onomastyky – Notes on Onomastics*, *18*, 455–464. 8. **Otin**, E. S. (1978). Konotatyvna onomastychna leksyka [Connotative onomastic vocabulary]. *Movoznavstvo – Linguistics*, *6*,

47–53. 9. **Pyskach**, O. (2016). Konotonymy u tvorakh Vasylia Shkliara [Conotonyms in the works of Vasyl Shklyar]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho universytetu. Seriia: Filolohiia – Scientific Bulletin of Uzhhorod University. Series: Philology, 1(45)*, 376–382. 10. **Puzik**, V. (2025). *Kym my buly [Who we were]*. Kharkiv: Vivat. 11. **Taranenko**, O. O. (2010). Na temy suchasnoho ukrainskoho onomastykonu: tendentsii konotatyvnykh nasharuvan [On the topics of the modern Ukrainian onomasticon: tendencies of connotative layers]. *Movoznavstvo – Linguistics*, *1*, 14–36. 12. **Torchynskyi**, M. M. (2009). *Struktura onimnoho prostoru ukrainskoi movy. Chast. II. Funktsionuvannia vlasnykh nazv [Structure of the onymic space of the Ukrainian language. Part II. Functioning of proper names]*. Khmelnytskyi: Editorial and Publishing Centre of Khmelnytskyi National University. 13. **Torchynskyi**, M. M. (2010). Konotatsiia onimnoi leksyky [Connotation of onymic vocabulary]. *Naukovi zapysky Vinnytskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu im. M. Kotsiubynskoho. Ser.: Filolohiia – Scientific Notes of Vinnytsia M. Kotsiubynskyi State Pedagogical University. Series: Philology*, *11*, 25–32. 14. **Yarotska**, H. S., & Fomina, L. F. (2018). Konotonymy yak zasoby otsinky intelektualnykh oznak cholovika [Conotonyms as means of evaluating a man's intellectual traits]. *Visnyk Odeskoho natsionalnoho universytetu. Seriia: Filolohiia – Odesa National University Herald. Series: Philology*, *23(2)*, 108–116.

Вербовецька Оксана Степанівна **–** кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови та славістики, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, вул. М. Кривоноса 2, 46000 Тернопіль, Україна.

E-mail: Oksana_Werbowetska@ukr.net

https://orcid.org/0000-0003-3142-364X

Verbovetska, Oksana – Candidate of Philological Sciences, Associate Professor in the Department of Ukrainian Language and Slavic Studies, Volodymyr Hnatiuk Ternopil National Pedagogical University, 2 M. Kryvonos Street, 46000 Ternopil, Ukraine.

Марковська Мар'яна Володимирівна – аспірантка кафедри української мови та славістики, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, вул. М. Кривоноса 2, 46000 Тернопіль, Україна;

E-mail: mariana.filolog@gmail.com

https://orcid.org/0009-0005-2698-7151

Markovska, Mariana – PhD student, assistant at the Department of Ukrainian Language and Slavic Studies, Volodymyr Hnatiuk Ternopil National Pedagogical University, 2 M. Kryvonos Street, 46000 Ternopil, Ukraine

Дата першого надходження статті до видання – 20 вересня 2026 р.
Дата прийняття статті до друку після рецензування – 13 жовтня 2026 р.
Дата публікації статті у виданні – 20 листопада 2026 р.

CITATION

ДСТУ 8302:2015: Вербовецька О. С., Марковська М. В. Стилістичні особливості функціонування конотонімів у сучасній художній прозі про війну. Лінгвістичні дослідження: зб. наук. пр. Харків. нац. пед. ун-ту імені Г. С. Сковороди / гол. ред. Н. В. Піддубна. Харків, 2026. Вип. 65. С. 41–52. DOI: https://doi.org/10.34142/23127546.2026.65.04

APA: Вербовецька О. С., Марковська М. В. (2026). Стилістичні особливості функціонування конотонімів у сучасній художній прозі про війну. *Лінгвістичні дослідження, 65,* 41–52, DOI: https://doi.org/10.34142/23127546.2026.65.04